

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

13 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte – Toma Nadejda,

judcători – Guzun Ion, Catan Liliana, Diaconu Iurie și Boico Victor,

a judecat, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de către avocatul Turculeț Mariana în numele condamnatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 18 noiembrie 2021, în cauza penală în privința lui

Luca Eugeniu-Alexandru, născut la xxxx,
originar și domiciliat în xxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 28.10.2019 – 16.07.2021;
2. instanța de apel: 17.08.2021 – 18.11.2021;
3. instanța de recurs: 17.03.2022 – 13.06.2022.

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul, sediul Central din 16 iulie 2021 Luca Eugeniu-Alexandru a fost recunoscut vinovat de comiterea infractiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 220 (două sute douăzeci) ore, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

S-a încasat din contul lui Luca Eugeniu-Alexandru cheltuielile judiciare în mărime de 23,24 lei în beneficiul statului, suportate în legătură cu efectuarea alcooltestului.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut ca fiind constatate următoarele circumstanțe de fapt:

Luca Eugeniu-Alexandru la data de 06 octombrie 2019, în jurul orei 04:40, detinând permis de conducere nr. xxxx, eliberat la 28.12.2017 cu categoriile admise „B”, conducând automobilul de model „Audi A4” cu n/î xxxx, încălcând prevederile art. 14 lit. a) din Regulamentul circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.06.2009, conform căruia: conducătorului de

vehicul îi este interzis să conducă vehiculul dacă a consumat băuturi alcoolice, droguri sau alte substanțe contraindicate conducerii, deplasându-se pe drumurile publice în mun. Cahul, str. Ștefan cel Mare, fiind stopat de inspectorii Batalionului de patrulare „Sud” a INP a IGP al MAI unde, în virtutea suspiciunilor rezonabile de conducere a mijlocului de transport vizat sub influența alcoolului, i-a fost propus testarea alcooscopică cu folosirea analizatorului a concentrației de etanol de model „Drager Alcotest 6810”, în rezultatul cărui fapt s-a constatat că, conform testului nr. xxxx din 06.10.2019, concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat de Luca Eugeniu-Alexandru constituia 0,44 mg/l, care conform art. 134¹² alin. (3) Cod penal, ce se califică ca stare de ebrietate cu grad avansat.

Fapta inculpatului Luca Eugeniu-Alexandru a fost încadrată juridic ca infracțiune prevăzută de art. 264¹ alin. (1) Cod penal, conform indicilor calificativi: *conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.*

3. Legalitatea și temeinicia sentinței primei instanțe a fost contestată cu recurs la 27 iulie 2021 de către avocatul Mariana Turculeț în numele inculpatului, în care a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, de achitare a inculpatului Luca Eugeniu-Alexandru.

Ca temei pentru susținerea recursului a indicat că, probele administrate de către organul de urmărire penală și susținute de acuzatorul de stat, puse la dispoziția instanței judecătorești, nu dau temei pentru constatarea vinovăției lui Luca Eugeniu-Alexandru în săvârșirea infracțiunii incriminate.

În acțiunile lui Luca Eugeniu-Alexandru lipsesc elementele infracțiunii imputate și acesta urmează a fi achitat. În acest sens, a indicat că, procurorul și-a motivat soluția privind vinovăția inculpatului Luca Eugeniu-Alexandru în săvârșirea infracțiunii incriminate în baza art. 264¹ alin. (1) Cod penal prin ordonanța de începere a urmăririi penale, actul testului Drager 6810 nr. xxxx din 06.10.2019, orele 04.45 și declarațiile martorilor Grăjdean C. și Boboc R. care sunt angajații BP INP a IGP.

Instanța de fond nu s-a expus asupra argumentului apărării referitor la lipsa calificării subofițerului de patrulare al BP. „Sud”, Grăjdean Nicolae cu privire la instruirea privind utilizarea mijloacelor tehnice, inclusiv a mijloacelor de măsurare a aparatajului medical din dotarea poliției aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1139 din 18.09.2003, fapt confirmat de către Instituția Medico-Sanitară Publică, Dispensarul Republican de Narcologie din 31.12.2020 prin care se atestă că colaboratorul IGP Grăjdean Nicolae în ultimii 5 ani n-a trecut instruirea corespunzătoare în instituția respectivă.

La fel, la materialele dosarului lipsesc careva informații dacă subofițerul de patrulare, a fost instruit în mod corespunzător conform HG 296 din 16.04.2009 cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de testare alcooscopică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, cât și prin Legea nr. 713-XV din 06.12.2001.

Conform prevederilor art. 11 și art. 13 din Legea nr. 19 din 04 martie 2016, buletinul de verificare metrologică nr. 3.5.49-1303 este eliberat pentru analizatorul concentrației de etanol Alcotest 6810 Nr. xxxx; Germania, iar inculpatul Luca Eugeniu-Alexandru a fost testat cu Alcotest 6810 Nr. xxxx. Astfel, agentul de patrulare Grăjdean Nicolae, este o persoană ce nu a fost instruită în mod corespunzător întru măsurarea legală ce stabilește modul de măsurare și înregistrare cu analizatorul de tip ALCOTEST 6810. Totodată analizatorul de tip ALCOTEST 6810 nu este omologat și verificat metrologic.

Informațiile conținute în actul de acuzație sunt insuficiente pentru a permite calificarea faptei inculpatului conform normei penale.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 18 noiembrie 2021, recursul declarat de către avocatul Turculeț Mariana în numele inculpatului a fost respins, cu menținerea sentinței.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de recurs a menționat că, prima instanță în rezultatul aprecierii probelor administrate în cadrul cercetării judecătorești cu respectarea principiului contradictorialității și egalității părților în drepturi procesuale, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității probelor, precum și a coroborării lor, întemeiat a ajuns la concluzia că fapta prejudiciabilă săvârșită de inculpatul Luca Eugeniu-Alexandru corect a fost încadrată juridic ca infracțiune prevăzută de art. 264¹ alin. (1) Cod penal, potrivit indicilor: *conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, iar vinovăția acestuia în comiterea faptei penale imputate pe deplin și-a găsit confirmarea.*

Instanța de apel, având în vedere cerințele părții apărării din cererea de recurs și la solicitarea procurorului, a verificat suplimentar probele administrate în prima instanță, care au fost puse la baza sentinței de condamnare emisă în privința inculpatului Luca Eugeniu-Alexandru, după cum urmează: declarațiile martorilor Grăjdean Nicolae și Boboc Radu; procesul-verbal privind depistarea infracțiunii ori constatării bănuielii rezonabile privitor la o infracțiune comisă întocmit la 06.10.2019; procesul-verbal privind constatarea faptei de conducere a mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică întocmit la 06.10.2019; tichetul "Drager 6810" Alcotest nr. xxxx; buletinul de verificare metrologică nr. xxxx eliberat de Autoritatea Centrală de Metrologie a R. Moldova; certificatul nr. xxxx din 06.12.2018, eliberat subofițerului patrulare al plutonului Cahul, Taraclia, Vulcănești, Cantemir al Batalionului de Patrulare "Sud" a INP al IGP, agent superior Grajdean Nicolae; procesul-verbal de ridicare a obiectelor și documentelor din 06.10.2019, conform căruia de la Luca Eugeniu-Alexandru a fost ridicat permisul de conducere perfectat pe numele acestuia cu nr. xxxx, valabil pentru categoria B, pe care l-a predat benevol; recipisa întocmită de Enache Sergiu la 06 octombrie 2019, prin care se obligă să conducă automobilul de model „Audi A4” n/î xxxx, care îi aparține lui Luca Eugeniu-Alexandru până la domiciliul acestuia, pe motiv că ultimul a fost documentat pentru conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate;

permisul de conducere pe numele lui Luca Eugeniu-Alexandru cu nr. xxxx pentru categoria „B”, eliberat la 28.12.2017; procesul-verbal de ridicare din 16.10.2019, potrivit căruia de la Boboc Radu s-a ridicat o înregistrare video efectuată în data de 06.10.2019 privind documentarea conducerii unității de transport în stare de ebrietate de către Luca Eugeniu-Alexandru; procesul-verbal de examinare a obiectului din 17.10.2019; procesul-verbal de examinare a documentelor din 16.10.2019; procesul-verbal de examinare a documentelor din 16.10.2019; recipisa prin care se confirmă că lui Luca Eugeniu Alexandru i s-a eliberat permisul de conducere cu nr. xxxx pentru categoria „B”, eliberat la 28.12.2017.

Argumentele părții apărării privitor la lipsa calificării subofițerului de patrulare, Grăjdean Nicolae cu privire la instruirea privind utilizarea mijloacelor tehnice, inclusiv a mijloacelor de măsurare a aparatajului medical din dotarea poliției aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1139 din 18.09.2003 și a instruirii corespunzătoare a subofițerului de patrulare, Grăjdean Nicolae în ultimii 5 ani în Instituția Medico-Sanitară Publică Dinspensarul Republican de Narcologie, instanța de recurs le-a respins ca neîntemeiate, deoarece certificatul eliberat la 06 decembrie 2018 de Inspectoratul Național de Patrulare, confirmă instruirea agentului superior Grăjdean Nicolae de a utiliza mijloacele de măsurare, inclusiv de testare alcoolică „Drager 6810” și admiterea acestuia la utilizarea respectivelor mijloace tehnice în procesul de depistare și de constatare a stării de ebrietate (f.d. 8). Mai mult ca atât, perioada de valabilitate a respectivului certificat era până la 04 decembrie 2019.

Drept urmare, la data comiterii infracțiunii 06 octombrie 2019, de inculpatul Luca Eugeniu-Alexandru, agentul de patrulare Grăjdean Nicolae avea instruirea necesară și era admis la utilizarea mijlocului de măsurare a stării de ebrietate cu analizatorul de tip „Drager 6810” în procesul de depistare și documentare a cazurilor de constatare a stării de ebrietate.

Nu pot fi reținute argumentele invocate de apărare cum că, buletinul de verificare metrologică nr. xxxx este eliberat pentru analizatorul concentrației de etanol Alcotest 6810 Nr. xxxx, iar inculpatul Luca Eugeniu-Alexandru a fost testat cu Alcotestul 6810 Nr. xxxx, instanța de recurs în acest sens a menționat că, inculpatul pe parcursul urmăririi penale a beneficiat de asistența juridică a unui apărător, inclusiv la finalizarea urmăririi penale a făcut cunoștință cu materialele urmăririi penale, indicând în procesul-verbal respectiv că nu au careva cereri pentru completarea urmăririi penale (f.d. 69-70). Astfel, apărarea în cadrul urmăririi penale nu a încercat să înlăture divergențele apărute între numărul analizatorului concentrației de etanol „Alcotest 6810” indicat în buletinul de verificare metrologică și cel din tichetul eliberat de „Alcotest” 6810 cu care inculpatul Luca Eugeniu-Alexandru a fost testat în data de 06 octombrie 2019, or nulitatea actului poate fi invocată la terminarea urmăririi penale, când partea face cunoștință de materialele dosarului, pornind din sensul dispoziției art. 251 alin. (4) Cod de procedură penală. Drept urmare, instanța de recurs nu a putut reține

argumentele apărării în sensul nulității tichetului („Drager 6810” Alcotest nr. xxxx din data de 06.10.2019, ora 04:45, conform căruia în aerul expirat de Luca Eugeniu-Alexandru, s-a stabilit concentrația vaporilor de alcool de 0,44 mg/l (f.d.6), așa cum legea procesuală prevede expres etapa la care partea apărării putea invoca nulitatea unui act administrat de organul de urmărire penală, nerespectarea căreia decade partea din dreptul de a invoca ulterior încălcarea normelor de procedură în apărarea sa. Or, urmărirea penală, apărarea și judecarea cauzei sunt separate și se efectuează de diferite organe și persoane. Instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii, conform art. 24 alin. (1), (2) Cod de procedură penală.

Verificând legalitatea sentinței sub aspectul individualizării pedepsei penale stabilite inculpatului Luca Eugeniu-Alexandru, instanța de recurs a atestat că, instanța de fond la stabilirea termenului pedepsei inculpatului a respectat prevederile de art. 7, 75 Cod penal, aplicându-i acestuia o pedeapsă echitabilă și în limitele stabilite de sancțiunea normei de incriminare.

Subsidiar, instanța de recurs a remarcat că, prima instanță prin aplicarea corectă a dispozițiilor art. 227 - 229 Cod de procedură penală, întemeiat a ajuns la concluzia de a admite cererea acuzatorului de stat și a încasat din contul inculpatului Luca Eugeniu-Alexandru în beneficiul statului, cheltuielile judiciare în sumă de 24,24 lei suportate pentru efectuarea testării cu aparatul ”Alcotest 6810 Drager” în sumă de 24,24 lei.

5. Decizia nominalizată a fost atacată cu recurs în anulare de avocatul Turculeț Mariana în numele condamnatului, care solicită casarea hotărârii contestate, cu dispunerea rejudecării cauzei în ordinea de recurs în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului declarat invocă că, instanța de recurs neîntemeiat a aplicat în speță art. 251 alin. (4) CPP, dat fiind faptul că partea apărării nu a invocat nulitatea tichetului eliberat de Alcotest 6810 cu nr. xxxx. În acest sens, atât în prima instanță, cât și în instanța de recurs partea apărării a menționat nepertinența buletinului de verificare metrologică nr. xxxx pentru analizatorul concentrației de etanol Alcotest 6810 nr. xxxx în speța în cauză din motiv că condamnatul Luca Eugeniu Alexandru a fost testat cu alt aparat Drager, iar la cauza penală lipsește certificatul metrologic pentru acel aparat.

Cât privește termenul de prescripție, fapta incriminată lui Luca Eugeniu-Alexandru privind conducerea automobilului în stare de ebrietate provocată de substanțe stupefiante, a avut loc la data de 06.10.2019. Totodată, cauza s-a examinat la Curtea de Apel Cahul în ordine de recurs, cu pronunțarea deciziei - la data de 18.11.2021.

Infraacțiunea prevăzută de art. 264¹ alin. (1) Cod penal, în redacția Legii nr. 138 din 19.07.2018, prevedea o sancțiune sub formă de muncă neremunerată în folosul

comunității de la 200 la 240 de ore, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Potrivit prevederilor art. 16 alin. (2) Cod penal, infracțiuni ușoare se consideră faptele pentru care legea penală prevede în calitate de pedeapsă maximă pedeapsa închisorii pe un termen de până la 2 ani inclusiv.

Din textul art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal, rezultă că persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat 2 ani de la săvârșirea unei infracțiuni ușoare. (2) Prescripția curge din ziua săvârșirii infracțiunii și până la data ramânerii definitive a hotărârii instanței de judecată.

6. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului în anulare declarat, solicitând respingerea acestuia, cu menținerea hotărârii atacate, ca fiind legală și întemeiată.

7. Judecând recursul în anulare declarat în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit conchide că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, raportat la prevederile art. 6 pct. 44) al aceluiași Cod, art. 4§2 al Protocolului nr. 7 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental din cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată, inclusiv când Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii.

Potrivit art. 6 pct. 44) Cod de procedură penală, viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată poate fi considerat încălcarea esențială a drepturilor și libertăților persoanei garantate de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția R. Moldova și de alte legi naționale.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție, în baza prevederilor art. 457 alin. (3), 434 Cod de procedură penală, verifică legalitatea hotărârilor atacate pe baza materialului din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs.

Reieșind din prevederile legale menționate, Colegiul penal lărgit atestă că una din cerințele esențiale la declararea recursului în anulare este motivarea acestuia din punct de vedere al prezenței erorii de drept, comise la judecarea cauzei, ce cade sub incidența noțiunii de viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea atacată.

Analizând materialele prezentei cauze penale, Colegiul penal lărgit statuează că, instanța de recurs menținând sentința de condamnare în privința lui Luca Eugeniu-Alexandru în baza art. 264¹ alin. (1) Cod penal, nu a ținut cont de faptul că a expirat termenul prescripției tragerii la răspundere penale, și aceasta deoarece, infracțiunea săvârșită de inculpat, prevede o pedeapsă sub formă de muncă

neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Potrivit art. 16 alin. (2) Cod penal, infracțiuni ușoare se consideră faptele pentru care legea penală prevede în calitate de pedeapsă maximă pedeapsa închisorii pe un termen de până la 2 ani inclusiv.

Art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal stipulează că, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat 2 ani de la săvârșirea unei infracțiuni ușoare. (2) Prescripția curge din ziua săvârșirii infracțiunii și până la data rămânerii definitive a hotărârii instanței de judecată.

Potrivit art. 466 alin. (1), (2) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de judecată într-o cauză penală devine executorie la data când a rămas definitivă. Hotărârea primei instanțe rămâne definitivă, la data pronunțării hotărârii prin care s-a respins recursul declarat împotriva hotărârilor menționate la pct. 4., adică la data expirării termenului de recurs sau dacă apelul/recursul a fost respins.

La caz, data consumării infracțiunii săvârșite de inculpat se consideră 06 octombrie 2019.

În aceste circumstanțe, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că la data pronunțării deciziei din 18 noiembrie 2021, termenul prescripției tragerii la răspundere penală pentru infracțiunea prevăzută la art. 264¹ alin. (1) Cod penal a expirat, deoarece, începând cu 06 octombrie 2019 până la 18 noiembrie 2021 s-a scurs un termen mai mare de 2 ani.

În această ordine de idei, Colegiul penal lărgit subliniază că instanța de recurs în partea descriptivă a deciziei a omis să se expună asupra celor indicate mai sus, iar în asemenea caz se încalcă garanțiile dreptului la un proces echitabil, garantat de art. 6 CEDO, și constituie un viciu fundamental care a afectat hotărârea adoptată de această instanță.

Conform art. 457, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța admite recursul în anulare, casează parțial hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de recurs ordinar, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs în anulare.

Deci, recursul în anulare de pe rol este pasibil admiterii, cu casarea totală a deciziei contestate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de recurs, în alt complet de judecată.

8. În conformitate cu prevederile art. 457, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul în anulare declarat de către avocatul Turculeț Mariana în numele condamnatului, casează parțial decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 18 noiembrie 2021, în partea stabilirii pedepsei condamnatului, în cauza

penală în privința lui *Luca Eugeniu-Alexandru* și dispune rejudecarea cauzei în această parte, în aceeași instanță de recurs, în alt complet de judecată.

În rest, dispozițiile deciziei recurate, se mențin.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată în partea în care a fost dispusă rejudecarea, în rest este irevocabilă, pronunțată integral la **29 iunie 2022**.

Președinte:

Toma Nadejda

Judecători:

Guzun Ion

Catan Liliana

Diaconu Iurie

Boico Victor